

— COOPERATION FSI & MONALIIKU —

GIRLS CAN!

**Kartoitus maahanmuuttajataustaisten tyttöjen vanhemmille
tyttöjen mahdollisuuksista harrastaa liikuntaa**

Tammikuu 2025

Johdanto

Tutkimuksen tausta

Maahanmuuttajien ja maahanmuuttajataustaisten liikkumista on tutkittu verrattain vähän, etenkin eriytetysti. Tämä on johtanut siihen, ettei kaikkia maahanmuuttajien liikuntaan liittyviä tarpeita ole kyetty välttämättä tunnistamaan tai ne ovat perustuneet oletuksiin. Tutkimustulokset osoittavat, että maahanmuuttajanaiset ja tytöt liikkuvat sekä kantaväestöä, että maahanmuuttajamiehiä ja -poikia vähemmän (Zacheus ym. 2011.) Tämä voi johtua kulttuuritaustasta, naisen roolista sekä tyttöjen kohdalla liikunnallisten roolimallien puutteista, mutta myös siitä, ettei tälle kohderyhmälle ole tarpeeksi sopivia liikuntamahdollisuuksia.

Monaliikun noin 15 vuoden kokemukset liikunnan järjestämisestä maahanmuuttajanaisille ja -tytöille osoittavat muun muassa sen, että heille tärkeää on liikkua suljetussa ympäristössä, jonne ei ole muilla, kuin naisilla pääsyä. Lisäksi liikunnan pariin päästäkseen on tärkeä tarjota monikielistä neuvontaa ja apua liikuntaryhmiin ilmoittautumiseen. Myös luottamuksen synnyttäminen on oleellisessa asemassa kohderyhmää sitouttaessa. Maahanmuuttajanaisten ja -tyttöjen osallistuminen liikuntaan on usein sidoksissa heidän kulttuurisiin taustoihinsa, ja esteiden, kuten kielimuurien ja sosiaalisten normien, ylittäminen on olennaista. On tutkittu, että maahanmuuttaja naisille tärkeimpiä syitä harrastaa liikuntaa on terveyden edistäminen, mutta silti yleinen terveystietous ja tieto liikunnan terveysvaikutuksista eivät olleet varsinkaan pakolaisuuden vuoksi Suomeen muuttaneilla aina samankaltaisia kuin syntyperäisillä suomalaisilla (Zacheus ym. 2011.)

Mitä tulee etenkin tyttöjen liikkumiseen, on kehitys huolestuttavaa. Tuoreissa Move! -mittausten tuloksissa huomattiin etenkin teini-ikäisten tyttöjen heikot tulokset esimerkiksi Vantaan ja Keravan kahdeksaluokkalaisista tytöistä 53,4 % oli alhainen toimintakyky, kun sama prosentti vuonna 2019 oli 38,8 %. (Vipunen, 2024) Tutkimuksissa on myös havaittu, että tyttöjen liikuntaharrastusten lopettamisikä on vuosien saatossa laskenut (LIITU-tutkimus, 2022.) Tyttöjen liikkumista on esimerkiksi Helsingin alueella pyritty lisäämään tarjoamalla maksuttomia liikuntamahdollisuuksia sekä kehittämällä mahdollisuuksia liikkua omatoimisesti, joka on tutkimuksissa todettu tytöille suosituimmaksi tavaksi liikkua. Tässä tutkimuksessa pyritään selvittämään, mitä

etenkin vanhemmat ajattelevat tyttöjen liikunnanharrastamisesta, ja miten sitä voisi mahdollisesti tukea.

Maahanmuuttajat yleensäkin ovat aliedustettuja urheiluseurojen toiminnassa, ei pelkästään osallistujina mutta myös talkoolaisina sekä luottamustehtävissä. Samaan aikaan urheiluseuroissa pohditaan mistä saataisiin lisää ihmisiä talkoisiin ja luottamustehtäviin. On siis oleellista molemmin puolin, että maahanmuuttajaperheet löytävät tiensä urheiluseurojen toimintaan. Tässä kyselyssä pyritään myös lisäämään ymmärrystä, mitä vanhemmat ajattelevat talkootöistä urheiluseuroissa sekä sitä, mitkä voisivat olla edellytykset osallistua urheiluseurojen toimintaan.

Tutkimuksen tavoite ja keskeisimmät kysymykset

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää vanhempien ajatuksia ja asenteita tyttöjen liikunnan harrastamista kohtaan. Lisäksi tarkoitus oli selvittää, mitä vanhemmat ajattelevat yleisesti harrastusmahdollisuuksista omalla alueellaan sekä liikunnan harrastamisen ja oman kulttuurin yhdistämisestä.

Kyselyn laatimista ohjasivat seuraavat tutkimuskysymykset:

1. Miten vanhemmat kokevat tyttöjen liikuntaharrastukset ja mikä on heidän roolinsa tyttöjen liikunnan tukemisessa?
2. Mitä vanhemmat ajattelevat tyttöjen mahdollisuuksista harrastaa liikuntaa?
3. Miten vanhemmat näkevät kulttuuristen näkökulmien vaikutuksen tyttöjen liikuntaharrastuksiin?

Tutkimuskysymys "Miten vanhemmat kokevat tyttöjen liikuntaharrastukset ja mikä on heidän roolinsa tyttöjen liikunnan tukemisessa?" on olennainen, sillä vanhemmat ovat usein lasten harrastusten tärkeimmät tukijat. Heidän asenteensa ja näkemyksensä vaikuttavat siihen, miten tytöt pääsevät osallistumaan liikuntaan ja millaisia mahdollisuuksia heillä on kehittää liikunnallisia taitojaan. Vanhemmat saattavat vaikuttaa siihen, millaisiin lajeihin lapset osallistuvat, kuinka paljon aikaa liikuntaan käytetään, ja millä tavalla liikunta nähdään osana lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia. Lisäksi vanhempien rooli on käytännön tasolla merkittävä; he usein huolehtivat esimerkiksi harjoitukseen kuljettamisesta, tarvittavien välineiden hankkimisesta ja

harrastusmaksuista. Näiden asioiden kautta he voivat joko tukea tai rajoittaa lasten mahdollisuuksia osallistua liikuntaan. Tyttöillä, erityisesti maahanmuuttajataustaisissa perheissä, vanhempien asenteisiin saattaa liittyä myös kulttuurisia tai uskonnollisia näkökulmia, jotka vaikuttavat siihen, millaisia liikuntamuotoja pidetään hyväksyttävänä tai sopivina. Kyselyssä pyritään selvittämään, kuinka vanhemmat kokevat oman roolinsa ja miten he voisivat mahdollisesti tukea tyttöjensä liikuntaharrastuksia tehokkaammin.

Kysymys "Mitä vanhemmat ajattelevat tyttöjen mahdollisuuksista harrastaa liikuntaa?" pyrkii selvittämään vanhempien käsityksiä ja kokemuksia tyttöjen liikuntaharrastusten saavutettavuudesta. Vanhempien näkemykset voivat paljastaa, millaisia mahdollisuuksia ja esteitä he kokevat lastensa kohdanneen, erityisesti silloin, kun kyseessä ovat maahanmuuttajataustaiset tytöt. Tutkimus pyrkii selvittämään millaisina vanhemmat näkevät esimerkiksi paikalliset urheiluseurat, koulujen liikuntatarjonnan ja vapaa-ajan liikuntamahdollisuudet. Samalla se lisää tietoa, ovatko vanhemmat tietoisia kaikista mahdollisuuksista vai kaipaavatko he lisää tietoa tai tukea harrastusten löytämiseen.

Tutkimuskysymys "Miten vanhemmat näkevät kulttuuristen näkökulmien vaikutuksen tyttöjen liikuntaharrastuksiin?" pyrkii vastaamaan vanhempien käsityksiin ja asenteisiin kulttuurin roolista lasten liikuntaharrastuksissa. Perheen kulttuuri vaikuttaa siihen, miten niissä suhtaudutaan liikuntaan, millaisia liikuntamuotoja pidetään hyväksyttävänä, ja kuinka tärkeänä liikuntaa pidetään tyttöjen kehitykselle. Vanhempien näkemykset voivat heijastaa heidän omia kokemuksiaan ja taustojaan, mutta ne voivat myös kertoa siitä, miten yhteiskunta ja ympäröivä kulttuuri vaikuttavat heidän asenteisiinsa. Esimerkiksi tietyissä kulttuureissa voi olla normeja, jotka rajoittavat tyttöjen osallistumista liikuntaan, kun taas toisissa kulttuureissa liikuntaa saatetaan pitää keskeisenä osana tyttöjen elämää ja hyvinvointia. Kyselyssä pyritään selvittämään miten vanhemmat arvioivat näiden kulttuuristen näkemysten vaikutusta omien tyttäriensä harrastamisessa ja kuinka he voisivat tukea heitä liikunnallisen elämäntavan löytämisessä.

Tutkimusmenetelmät

Kyselyn toteutus ja kohderyhmä

Kysely toteutettiin verkkolomakkeen kautta ja se oli täytettävissä suomeksi, englanniksi, arabiaksi ja somaliksi. Tiedonkeruu aika oli 20.9.-20.12.2024 Kyselyä levitettiin pääasiassa Monaliikun omien verkostojen kautta sosiaalisessa mediassa, nettisivuilla sekä liikuntaryhmissä.

Tutkimuksen pääasiallisena kohderyhmänä oli 7–17-vuotiaiden tyttöjen vanhemmat tai huoltajat, jotka ovat joko maahanmuuttajia tai maahanmuuttajataustaisia ja asuvat PK-seudulla. Maahanmuuttajataustaisella tarkoitetaan henkilöä, jonka toinen tai molemmat vanhemmat ovat syntyneet muualla kuin Suomessa.

Kyselylomakkeen rakenne ja kysymysten luokittelu

Kyselylomake pyrittiin pitämään mahdollisimman kevyenä, jotta siihen vastaaminen olisi helppoa. Vastaamista helpottaakseen kysymyksiin lisättiin mahdollisimman paljon vastausvaihtoehtoja, jotta monikielisen kohderyhmän vastatessa tulokset voidaan parhaiten yhdenmukaistaa.

Kyselyn kysymykset voidaan jakaa kolmeen ryhmään. Ensimmäisenä kysyttiin taustatietoja kuten perheessä olevien tyttärien ikää, kuka kyselyyn vastaa, puhuttua kieltä sekä kuinka kauan perhe on ollut Suomessa. Taustatiedot pyrittiin pitämään mahdollisimman minimissä, koska niiden merkitys ei kokonaisuutta tarkasteltaessa ole suuri.

Toisessa osiossa kartoitettiin hieman tyttöjen tämänhetkisiä mahdollisuuksia liikkua sekä liikuntaan osallistumista. Tavoite oli muun muassa selvittää kuinka tärkeäksi vanhemmat arvioivat liikunnan roolin tytön elämässä ja millaisia positiivisia vaikutuksia he näkevät liikunnalla olevan. Tässä osiossa pyrittiin myös selvittämään sitä, kokevatko he onko olemassa esteitä, jotka rajoittavat liikunnan harrastamista sekä sitä, millä tavoin näitä esteitä voisi kumota ja vastaavasti harrastamista tukea.

Kolmannessa osassa pyrittiin saamaan selville millaisena vanhemmat näkevät oman kulttuurinsa ja liikunnan yhdistämisen tai onko olemassa liikuntamuotoja, jotka ovat

heille ominaisia omassa kulttuurissa. Lisäksi pyrittiin selvittämään perheen mahdollisuuksia yleisesti osallistua liikuntatapahtumiin, kuinka he osallistuvat mahdollisesti oman lapsensa harrastamiseen ja miten he näkevät oman mahdollisuutensa osallistua vapaaehtoistyöhön urheiluseuroissa. Lisäksi pyrittiin selvittämään, mitkä kanavat tavoittaisivat heidät parhaiten.

Tulokset

Taustatiedot

Kyselyyn vastanneita oli yhteensä 21 kappaletta. Näistä 90 % oli vastaajien äitejä ja loput isiä, muilta huoltajilta ei tullut yhtäkään vastausta. Vastaajien tyttäristä 57 % oli iältään 7–12 –vuotiaita. Loput vastaukset jakoutuivat tasaisesti muihin ikäryhmiin, jotka olivat alle 7-vuotiaat, 13-16-vuotiaat ja +17-vuotiaat.

Kysyttäessä kuinka kauan perhe on ollut maassa, yleisin vastaus oli yli 10 vuotta, joiden osuus vastaajista oli 52 %. Myös 6–10 vuoteen maassa olleita oli 24 %, eli reilusti suurin osa vastaajista on ollut perheensä kanssa maassa yli 6 vuotta. Lisäksi vastaajilta kysyttiin mitä kieltä perheessä puhutaan, millä pyrittiin selvittämään vastaajien kulttuuritaustaa. Vaikka iso osa vastaajista vastasi "muu" ei avoimissa vastauksissa painottunut mikään kieli erityisesti, vaan vastauksissa oli yksittäisiä mainintoja eri kielistä. Suurin osa vastaajista ilmoitti perheessä pääasiassa puhutuksi kieleksi arabian tai kurdin.

Liikuntaan osallistuminen tällä hetkellä

Kyselyssä pyrittiin selvittämään tyttöjen tämänhetkisiä liikuntatottumuksia. Kysyttäessä, harrastaako lapsesi tällä hetkellä jotakin liikuntamuotoa, 62 % vastaajista vastasi "kyllä", kun taas 38 % "ei". Kysyttäessä mitä lajia he harrastavat, mikään yksittäinen ei noussut ylitse muiden, mutta vastauksissa korostui lajien yksilökeskeisyys. Vastaajia pyydettiin arvioimaan liikunnan merkitystä tyttöjen elämässä johon 80 % vastasi "erittäin tärkeä". Loput 20 % vastauksista jakoutuivat

vaihtoehtojen ”kohtalaisen tärkeän”, ”vähemmän tärkeän” ja ”ei lainkaan tärkeän” välille.

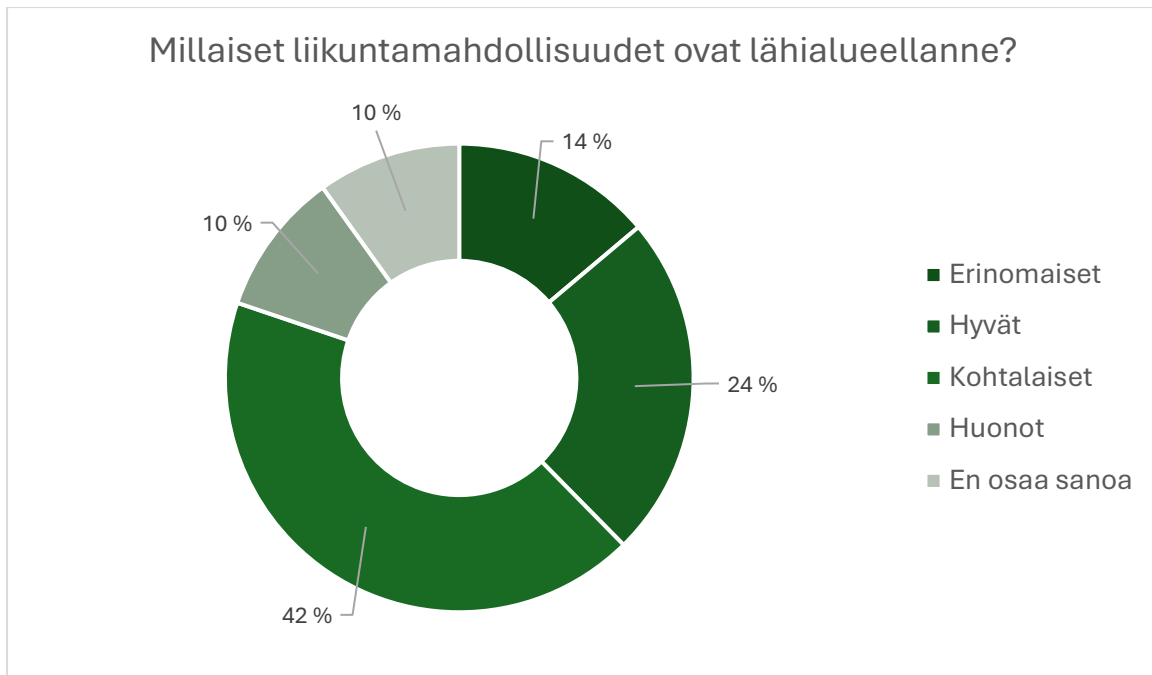

Kuvio 1. Liikunnan koetut positiiviset vaikutukset

Kysymyksessä mitä positiivisia vaikutuksia näet tyttöjen liikunnan harrastamisessa (Kuvio 1) vastauksissa painottui etenkin liikunnan positiiviset vaikutukset fyysiseen kuntoon. Lähes kaikki vastaajat nimesivät liikunnan positiivisiksi vaikutuksiksi joko fyysisen terveyden parantumisen ja terveiden elämäntapojen rakentumisen liikunnan avulla. Vaikutus myös psyykkisiin puoliin tunnistettiin vastauksissa ja tärkeäksi nähtiin myös itseluottamuksen ja -tuntemuksen kasvu ja mielialan parantaminen liikunnan avulla. Vähemmälle huomiolle vastauksissa taas jäivät liikunnan sosiaaliset vaikutukset ja yhdessä tekemisen positiiviset vaikutukset. Tämä heijastunee myös siihen, että vastaajien tytöt suosivat enemmän yksilölajeja.

Mahdollisuudet ja esteet liikkua

Mahdollisuuksia kartoittaessa kysyttiin, millaiset mahdollisuudet perheillä on liikunnan harrastamiseen heidän lähialueellaan.

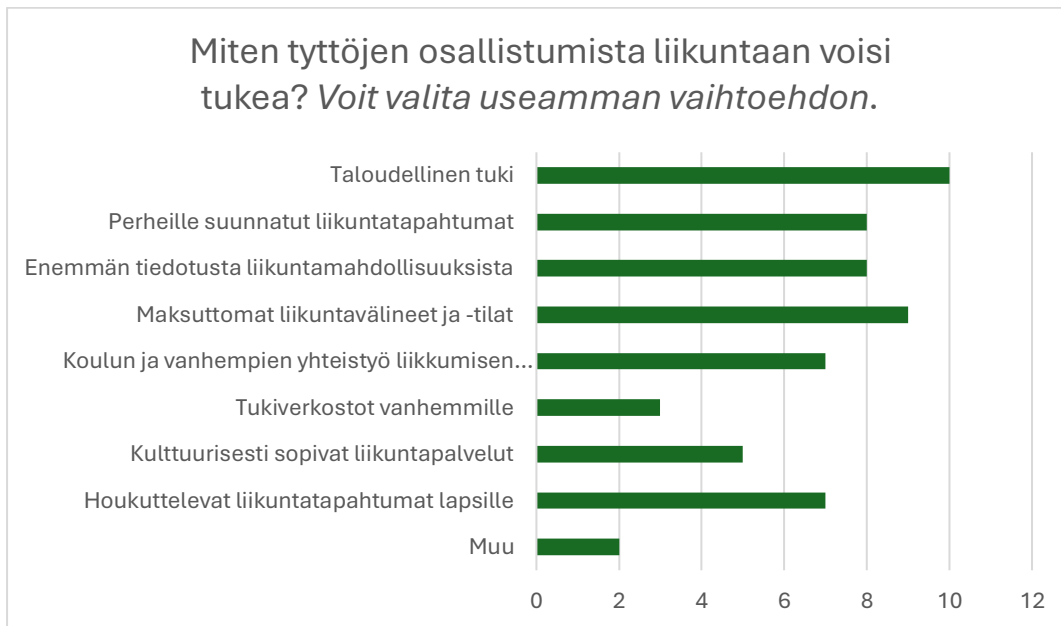
Kuvio 2. Kokemus liikuntamahdollisuuksista kodin lähellä.

Suurempi osa vastaajista koki liikuntamahdollisuudet lähialueellaan (Kuvio 2) joko kohtalaisiksi tai huonoiksi. Tämä kysely ei kuitenkaan pyrkinyt selvittämään, missä päin PK-seutua perheet asuvat. Jos kysymystä kuitenkin tarkastellaan siitä näkökulmasta, että missä maahanmuuttajataustaisia asuu eniten, voi olla, että näillä alueilla on myös enemmän puutteita liikuntamahdollisuuksissa. Tämä kuitenkin vaatisi laajempaa tutkimusta. Vastausta tukee myös kysymys "Onko tytölle tarjolla riittävästi liikuntamahdollisuuksia koulussa tai paikallisissa harrastusryhmissä?" johon 48 % vastasi "ei", 38 % "kyllä" ja loput 14 % "en tiedä".

Kuvio 3. Liikunnan harrastamisen esteet.

Taloudelliset haasteet nousivat suurimmaksi esteeksi, kun kysyttiin, millaisia esteitä perheet kohtaavat lasten harrastamisessa, jonka mainitsi 76 % vastaajista (Kuvio 3). Siitä seuraavaksi korkeammalle nousi myös liikuntapaikkojen etäisyys ja tiedon puute liikuntamahdollisuuksista. 23 % vastaajista mainitsi syyksi myös aikapulan. Loppuihin esteisiin vastaukset jakautuivat tasaisemmin, myös vaihtoehto "ei mitään esteitä" sai noin neljäsosan äänistä.

Kuvio 4. Tyttöjen osallistumismahdollisuuksien tukeminen.

Kyselyssä pyrittiin selvittämään myös vanhempien näkökulmasta ratkaisuja edellä mainittuihin esteisiin (Kuvio 4). Eniten sai kannatusta harrastamisen taloudellinen tuki ja maksuttomat liikuntavälineet ja -tilat, joista jommankumman tai molemmat vastasivat 62 % vastaajista. Kannatusta liikunnan lisäämisen tueksi sai myös erilaiset liikuntatapahtumat, enempi tiedottaminen ja tiiviimpi yhteistyö koulun ja kodin välillä liikkumisen lisäämiseksi.

Kun selvitettiin sopivimpia liikuntaympäristöjä lapsille vanhempien näkökulmasta, turvallisimmiksi koettiin koulujen liikuntatunnit ja urheiluseurat, joista molemmat tai toisen mainitsi 81 % vastaajista. Näiden jälkeen korkeimmalle nousivat maahanmuuttajille suunnatut liikuntaympäristöt. Vähiten mielekkäiksi annetuista vaihtoehdoista koettiin puistot ja ulkotilat, jotka eivät ole monille maahanmuuttajataustaisille tuttuja tai omaksuttuja paikkoja liikunnan harrastamiseen.

Kuten syksyllä 2023 tehdyssä maahanmuuttajataustaisille tytöille suunnatussa tarvekartoituksessa kävi ilmi, myös tämän kartoituksen vastauksissa korostui jonkin verran tietämättömyys tarjolla olevista liikuntamahdollisuuksista. Kysyttäessä mistä vanhemmat halusivat vastaanottaa tietoa liikuntamahdollisuuksista, mikään

annetuista vaihtoehdoista ei noussut ylitse muiden (Kuvio 5). On vaikea arvioida yksiselitteisesti, mikä on tiedon vastaanottamisen esteenä, mutta syitä voi olla esimerkiksi kielitaito, epätieto mistä löytää tietoa tai vaikeus hoitaa asioita internetissä. Avoimissa vastauksissa kävi myös ilmi, että maahanmuuttajataustaiset kokevat harrastusasioiden hoitamisen vaikeana. Ratkaisuksi yhdessä vastauksessa ehdotettiin apua lähipalveluna, jossa harrastamiseen liittyviä asioita voisi hoitaa.

Kuvio 5. Liikuntamahdollisuuksista tiedottaminen.

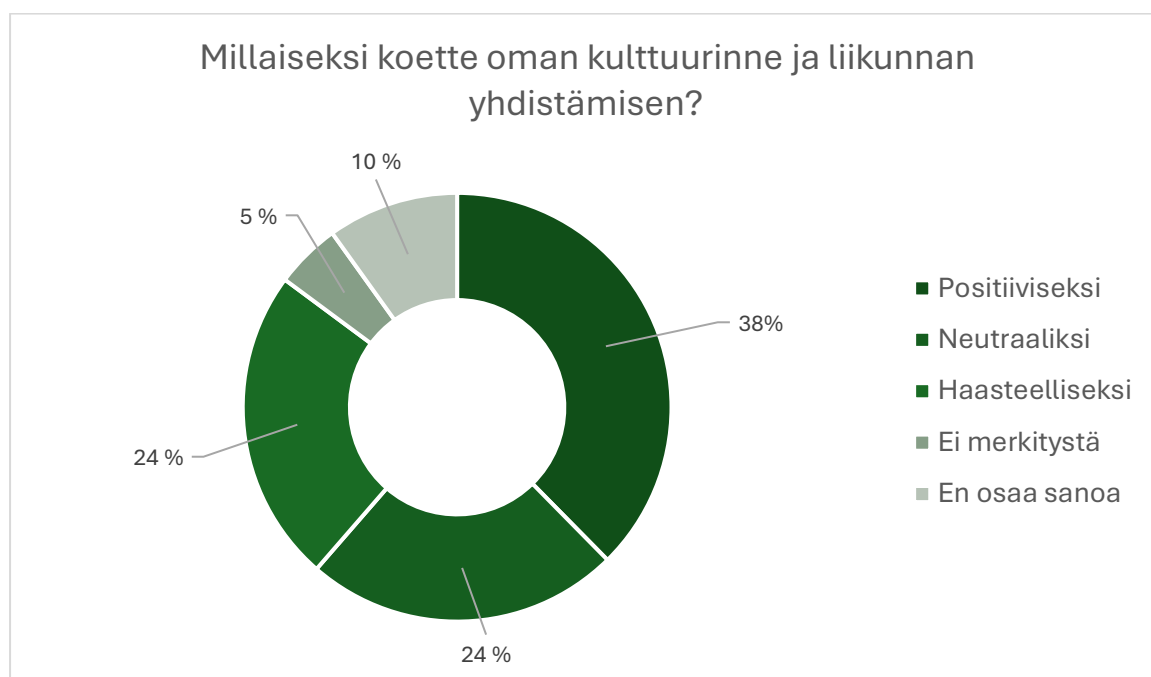
Vanhempien ja perheiden osallistuminen

Kyselyssä selvitettiin myös, kuinka vanhemmat suhtautuvat liikuntaan osallistumiseen perheenä ja talkootöiden muodossa. Kysymyksessä 14 kysyttiin kuinka paljon vanhemmat osallistuvat tyttänsä harrastuksiin. 38 % vastaajista ilmoitti osallistuvansa aktiivisesti, 48 % ilmoitti osallistuvansa harrastuksiin säännöllisesti ja loput 14 % ilmoittivat, etteivät osallistu koskaan. Vastaajien sukupuolen mukaan tarkasteltuna ei löytynyt eroa, osallistuuko jompikumpi vanhemmista enemmän tytön harrastamiseen.

Kyselyssä kysyttiin myös osallistuvatko vastaajat liikuntatapahtumiin koko perheen voimin. 19 % ilmoitti osallistuvansa säännöllisesti, 48 % vastaajista satunnaisesti ja loput 33 % ei koskaan. Avoimissa vastauksissa esitettiin myös seuraavanlainen ajatus

äitien ja tyttärien yhteisistä liikunta-aktiiviteeteistä: *”Olis kivaa jos olisi enemmän äiti-tytär liikuntatapahtumia). Koska tyttären on vaikeampi saada lupa osallistua yksinään. Mutta näin molemmat hyötyisivät ja lupa/ tuki tulisi helpommin kotoa. (Tiedotus koulun/päiväkodin/ leikkipuiston kautta saadaan aina enemmän kiinni maahanmuuttaja taustaisia)”*

Kyselyssä pyrittiin selvittämään vanhempien näkemystä oman kulttuurin ja liikunnan yhdistämisestä (Kuvio 6). Suurin osa vastaajista koki oman kulttuurin ja liikunnan yhdistämisen joko positiivisena (38 %) tai neutraalina (24 %). Lähes yksi neljäs osa koki yhdistämisen haasteelliseksi. Vastaajat, jotka kokivat yhdistämisen joko haastavaksi tai neutraaliksi olivat myös useimmiten niitä, joiden työllä ei ole liikuntaharrastusta. Lisäkysymyksenä tähän liittyen kysyttiin myös, onko vastaajilla omassa kulttuurissaan jokin liikuntalaji, jota haluaisi nähdä enemmän Suomessa. Vastaajista 10 % ilmoitti, että on, 52 % että ei ole ja loput 38 % ettei tiedä.

Kuvio 6. Kokemus oman kulttuurin ja liikunnan yhdistämisestä.

Suomessa talkootyö niin liikunnassa kun muillakin elämän osa-alueella on tärkeä osa näiden toimintaedellytyksiä. Siksi tutkimuksessa pyrittiin ottamaan selvää, mitä vanhemmat ajattelevat vapaaehtoistyöstä (Kuvio 7).

Kuvio 7. Kiinnostus toimia vapaaehtoisena.

Suurin osa vastaajista (67 %) koki ajatuksen vapaaehtoistyöstä myönteisenä asiana. Usea myönteisesti suhtautunut kuitenkin vastasi, että he tarvitsisivat joko lisää tietoa tai vapaa-aikaa, jotta osallistuminen voisi olla mahdollista. Vaikka vastaajista 29 % ilmoittikin, etteivät he pysty toimimaan vapaaehtoisena, kukaan heistä ei kuitenkaan vastannut, että heitä ei ollenkaan kiinnostaisi vapaaehtoistyö. Suurimmat esteet myös heillä oli ajan ja tiedon puute. Ne, jotka kokivat, että vapaaehtoistyöhön osallistumisen estää tai sitä haittaa tiedonpuute, vastasivat myös useimmin, että oman kulttuurin ja liikunnan yhdistäminen on haasteellista. Toisaalta suurin osa heistä myös tunnisti liikunnan merkityksen tytön elämässä erittäin tärkeäksi.

Johtopäätökset

Vaikka vastauksia ei tullut niin paljon, kun oli odotettu, tukee vastaukset kokonaisuudessaan sitä, mitä viitteitä saatiin tyttöjen tutkimuksessa syksyllä 2023, mutta myös ajan saatossa kerättyjä kokemuksia Monaliikussa. Kokonaisuudessaan tyttöjen vanhemmat tunnistavat liikunnan positiiviset vaikutukset sekä liikunnan merkityksen tyttöjen elämässä.

Tuloksien mukaan on kuitenkin esteitä, jotka voivat rajoittaa enemmän tai vähemmän tyttöjen harrastamista. Esimerkiksi vastauksista voi päätellä jonkin verran sitä, että harrastamiseen liittyvien asioiden hoito nähdään vaikeana. Tästä kieli esimerkiksi tiedon puute harrastusmahdollisuuksista sekä kokemus siitä, ettei sopivia liikuntaryhmiä tahdo löytyä. Tähän haasteeseen ratkaisuna voisi olla tiiviimpi yhteistyö koulujen, kaupungin maahanmuuttajapalvelujen ja urheiluseurojen välillä. Hyvä olisi myös olla jokin taho, jossa apua saisi kasvatusten, sillä asioiden hoitaminen internetissä vieraalla kielellä voi olla ylitsepääsemättömän vaikeaa.

Eri liikuntapalveluihin ilmoittautuminen voisi palvella maahanmuuttajaperheitä paremmin, jos ilmoittautumisen voisi hoitaa esimerkiksi puhelimitse tai paikan päällä, sillä on myös yleistä, ettei maahanmuuttajien tietotekniset taidot riitä internetissä ilmoittautumiseen. Näin nekin, joiden kielitaito tai tietotekniset taidot ovat vähäisempiä voivat päästä helpommin toimintaan mukaan. Jos harrastuksiin liittyvien asioiden hoito kuten ilmoittautuminen koetaan vaikeaksi, on todennäköistä, että myös esimerkiksi taloudellisen tuen hakeminen harrastamiseen on vaikeaa. Olisi siis tärkeää, että urheiluseuroissa ja esimerkiksi sosiaalitoimistossa tiedetään mistä ja milloin taloudellista tukea voi hakea.

Monaliiku kysyi Girls Can! projektissa mukana olevilta urheiluseuroilta mitä toimenpiteitä he tekevät tällä hetkellä ja mitä he taas olisivat valmiita tekemään, jotta taloudellinen kynnyks harrastaa heidän seurassaan ei olisi niin korkea. Nykyisiä toimenpiteitä olivat muun muassa stipendien tai alennusten tarjoaminen sekä joustavat maksuaikataulut maksuille ja varusteiden yhteistilaukset. Toimenpiteitä, joita seurat voisivat mahdollisesti toteuttaa edeltävien lisäksi voisi olla esimerkiksi lisätukien tai sponsoritulojen hankkiminen, luomalla stipendijärjestelmän vähävaraisille perheille ja karsimalla kilpailu- ja leirityskustannuksia. Nämä toimenpiteet voisivat olla osana ratkaisua maahanmuuttajaperheiden harrastamisen haasteisiin.

On todennäköistä, että maahanmuuttajataustaisten tyttöjen liikkuminen on kantaväestöä vähäisempää muun muassa esimerkin puutteen ja perheiden erilaisten prioriteettien vuoksi. Tähän ratkaisuna voisi olla matalan kynnyksen tapahtumat, joissa pääsee kokeilemaan eri lajeja koko perheen tai esimerkiksi äititytär pareina. Tämäkin voi liittyä laajempaan kokonaisuuteen ja vaatia pitkäjänteistä työtä. Tarvitaan esimerkiksi lisää esikuvia ja liikkuvia vanhempia, jotka innostavat ja kannustavat liikunnan harrastamiseen.

Perheissä pidetään maahanmuuttajille suunnattuja liikuntapalveluja tärkeänä, mutta ei nähdä suuria esteitä urheiluseurojen, kaupunkien tai muiden järjestävien tahojen palveluita kohtaan, jos ne vastaavat omia tarpeita. Näitä tarpeita voidaan ajatella olevan esimerkiksi palveluiden edullisuus tai maksuttomuus, sukupuolittain eriytyneet ryhmät sekä sijainnin saavutettavuus. Etenkin jos puhutaan lasten harrastamisesta, vanhemmat saattavat usein saattaa lasta harrastukseen pienempien sisaruksien kanssa, tällöin se, että paikalle pääsee helposti ja että lasta voi jäädä odottamaan harrastamisen ajaksi on tärkeää.

On kuitenkin hyvä muistaa, että liikkumattomuus ja liikuntaharrastuksen puute on liitoksissa myös muihin elämän osa-alueisiin. Esimerkiksi kasvava lapsiperheköyhyys vaarantaa lasten mahdollisuuden liikunnan harrastamiseen. Muun muassa Espoon kaupungilla on huomattu, että esimerkiksi nälkä saattaa estää harrastamisen (Harrastamisen Suomen malli, 2024.) Lisäksi monilapsisissa perheissä liikuntaharrastukseen osallistuminen voi vaikeutua, jos perheellä ei ole riittävästi ajallisia resursseja tasapainottaa kaikkien lasten tarpeita, kuten kuljetusta harrastukseen. Tämä voi johtaa siihen, että harrastaminen jää kokonaan väliin. On siis paljon erilaisia haasteita, jotka eivät suoraan liity itse liikuntaharrastukseen vaan ovat sidoksissa myös muihin elämän osa-alueisiin. Näiden ratkaisemiseksi olisi tärkeää kuunnella lisää eri kohderyhmiä, jotta voidaan kehittää ja luoda aidosti saavutettavia liikuntapalveluja.

Lähteet

Harrastamisen Suomen Malli. 2024. Lasten harrastamisen taloudelliset tukimuodot - webinaari 28.11.2024. Saatavilla:

<https://harrastamisensuomenmalli.fi/materiaalipankki/webinaarit/>

LIITU-tutkimus. 2022. Lasten ja nuorten liikuntakäyttäytyminen Suomessa. Saatavilla:

<https://www.liikuntaneuvosto.fi/wp-content/uploads/2023/03/Lasten-ja-nuorten-liikuntakayttaytyminen-Suomessa-2022-2.pdf>

Vipunen. Move!-mittaustulokset osioittain. 2024. Saatavilla: https://vipunen.fi/fi-fi/_layouts/15/xlviewer.aspx?id=/fi-fi/Raportit/Move%20-%20perusopetus%20-%20mittaustulokset%20osioittain.xlsb

Zacheus T., Koski P. & Mäkinen S. 2011. Naiset paitsiossa? – Maahanmuuttajanaisten liikunnan tunnuspiirteitä Suomessa. Liikunta & tiede, 63–70. Saatavilla:

https://www.researchgate.net/publication/267711519_NAISET_PAITSIOSSA_-_MAAHANMUUTTAJANAISTEN_LIIKUNNAN_TUNNUSPIIRTEITA_SUOMESSA Women offside - Meanings of sport and physical activity of immigrant women in Finland

